

Z dna

TADEUSZ GAJCY

Z dna

FRAGMENTY

Zmiłuj się, zmiłuj,
błogosław.
Broń ostrzoną o gniew i zachwyty
obdarz siłą,
obdarz.

Broń

Gdy twarzami zwróceni na zachód,
krwią znaczymy swe drogi we wrzosach —
Bogarodzico łagodna,
Boże liryczny i wolny,
wysłuchaj naszej nowenny¹
z dna
wojny.

Modlitwa, Wojna

Wysokopienny,
zamyślony,
niech się otworzy
łaski promyk.

Liliowa,
krucha w białym chłodzie,
oprzyj się na nas
jak na łodziach.

Różowe dni
z płonących trocin —
natchnij skutecznym lotem
pocisk.

Niech broń w gorących wargach
krzywdę przekuje naszą
i wartkim szeptem zagra
na twardych ścianach maszyn.

Bogarodzico z bojowisk,
Ojczyce zwycięskich żołnierzy,
chroń nas, chroń,
niech odpowie wrogowi
mężnie
grunwaldzka broń.

Zwycięski daj nam bój
w zachwyty mrozie,

¹nowenna — cykliczna modlitwa bądź nabożeństwo, odprawiane przez dziewięć dni. [przypis edytorski]

kroplą wzniosłego śpiewania
usta namaść —

— zrozum.

— Śpij, zielony, śmiercią nakłuty jak motyl,
zagrają ci, zahuczą jeszcze surmy zbrojne
na zwycięstwo, na ochotę² —
spokojne.

— Śpij, zielony, ustami do pustki przywrzyj,
pejzaż przepłynie po tobie wieczorem zwisłym u pęcín,
oczy zmrz, w których się księżyc nieżywy
jak korek topi niechętny.

— Śpij, zielony, ku słońcu z ziemi nocnej przetryśniesz
barwą cierpką, ponurą,
jak ty leżysz głęboko,
tak wysokie wyrosną liście
o kolorze twojego munduru.

Śmierć, Żołnierz, Natura

— Śpij, zielony, koledzy smutku naznoszą
z wioski rodzinnej, gdzie noce w oknach wachlują się parne
i żona ręce podniósłszy w kamienny zastygła posąg,
w mleczny rozmaryn.

²na zwycięstwo, na ochotę — cytata z wiersza Marii Konopnickiej *A jak poszedł król na wojnę*. [przypis edytorski]

Wszystkie zasoby Wolnych Lektur możesz swobodnie wykorzystywać, publikować i rozpowszechniać pod warunkiem zachowania warunków licencji i zgodnie z *Zasadami wykorzystania Wolnych Lektur*.

Ten utwór jest w domenie publicznej.

Wszystkie materiały dodatkowe (przypisy, motywy literackie) są udostępnione na *Licencji Wolnej Sztuki 1.3*. Fundacja Wolne Lektury zastrzega sobie prawa do wydania krytycznego zgodnie z art. Art.99(2) Ustawy o prawach autorskich i prawach pokrewnych. Wykorzystując zasoby z Wolnych Lektur, należy pamiętać o zapisach licencji oraz zasadach, które spisaliśmy w *Zasadach wykorzystania Wolnych Lektur*. Zapoznaj się z nimi, zanim udostępnisz dalej nasze książki.

E-book można pobrać ze strony: <http://wolnelektury.pl/katalog/lektura/gajcy-z-dna>

Tekst opracowany na podstawie: Jan Szczawiej, *Poezja Polski Walczacej 1939-1945*, tom 2, Państwowy Instytut Wydawniczy, Warszawa 1974.

Wydawca: Fundacja Nowoczesna Polska

Publikacja zrealizowana w ramach projektu Wolne Lektury (<http://wolnelektury.pl>) we współpracy z Muzeum Powstania Warszawskiego. Dofinansowano ze środków Ministra Kultury i Dziedzictwa Narodowego.

Opracowanie redakcyjne i przypisy: Aleksandra Kopec, Paweł Kozioł, Wioletta Miła, Wojciech Kotwica.

Wesprzyj Wolne Lektury!

Wolne Lektury to projekt fundacji Wolne Lektury – organizacji pożytku publicznego działającej na rzecz wolności korzystania z dóbr kultury.

Co roku do domeny publicznej przechodzi twórczość kolejnych autorów. Dzięki Twojemu wsparciu będziemy je mogli udostępnić wszystkim bezpłatnie.

Jak możesz pomóc?

Przekaż 1,5% podatku na rozwój Wolnych Lektur: Fundacja Wolne Lektury, KRS 0000070056.

Wspieraj Wolne Lektury i pomóż nam rozwijać bibliotekę.

Przekaż darowiznę na konto: [szczegóły na stronie Fundacji](#).